YTTRANDE

Pensionsmyndigheten
Juridikavdelningen
Avdelningen för bostads- och inkomststöd
Analysavdelningen

Stockholm den 22 oktober 2026

Yttrande avseende Pensionsmyndighetens föreskrifter om uppskattning av kostnader för en bostads uppvärmning, hushållsel och övrig drift vid beräkning av bostadskostnad för år 2027

SPF Seniorerna stödjer delvis de föreslagna ändringarna i uppskattningen av olika bostadskostnader. Det är positivt att Pensionsmyndigheten beaktar prisförändringarna i samhället. Samtidigt behövs större hänsyn till de faktiska kostnaderna för att uppskattningarna bättre ska motsvara människors verkliga utgifter för exempelvis uppvärmning av bostäder.

Hur mycket elpriserna påverkar människors faktiska uppvärmningsutgifter beror bland annat på förbrukning, bostadsstorlek, uppvärmningsform och elavtal. Under hösten 2026 har det kommit flera rapporter om att elpriserna under vintern kan nå högre nivåer än de senaste åren. Huruvida detta blir verklighet återstår att se men det kan komma att uppstå en diskrepans mellan de uppskattade och de faktiska uppvärmningskostnaderna de närmaste månaderna.

Detta understryker vikten av att följa upp hur väl schablonerna faktiskt motsvarar människors verkliga kostnader för exempelvis bostadens uppvärmning. Sådana avstämningar bör has i åtanke när modellen för bostadskostnadsschabloner anpassas. Därtill bör övervägas att hämta uppgifter per kommun kring exempelvis vatten och avlopp snarare än att använda kommunernas genomsnitt. I övrigt menar vi att det är positivt att modellen som sådan ses över löpande. Likaledes välkomnar vi att Pensionsmyndigheten öppnar för en modell likt Försäkringskassans med möjlighet till att justera schablonbelopp under året, just för att kunna överensstämma bättre med faktiska kostnader.

I sammanhanget kan också påminnas om att pensionärer i regel har lägre inkomster än löntagare. Uppvärmning och andra driftskostnader för bostaden kan därför innebära en stor belastning på hushållsekonomin – för uppvärmningens del särskilt under höst, vinter och vår. Vi ser också med viss oro på att åtskilliga av de som berörs av förslagen väntas avseende bostadstillägget påverkas i sänkande riktning.

En annan faktor som kan variera människor emellan är räntekostnader, exempelvis beroende på vilken ränta den enskilde har avtalat med sin bank och om räntan är bunden eller inte. Mot bakgrund av de senaste årens höga räntor, som har sjunkit men väntas stiga igen framöver, kan tänkas att en del äldre personer tidigare har skjutit upp vissa underhållsutgifter. Även om schablonen för driftskostnader för småhus höjs en aning till 2027 så bör kommas ihåg att densamma sänktes kraftigt 2026. Detta var en förändring som en hel del äldre i småhus upplevde som mycket underlig och verklighetsfrånvänd med tanke på att många av deras kostnader samtidigt ökade, som exempelvis vattenförbrukning och renhållning. Den mindre ökningen till 2027 ändrar inte på den saken.

Sammantaget vore det positivt om Pensionsmyndigheten kunde utveckla uppföljningen av hur väl schablonerna motsvarar människors faktiska bostadskostnader.

Från SPF Seniorerna vill vi även påminna om att en pensionär, med eller utan bostadstillägg, som exempelvis får tillfälligt mycket höga uppvärmningskostnader för sin bostad inte kan räkna med ekonomiskt bistånd för att hantera sådana temporärt ökade utgifter. Kommunerna hänvisar i regel till Pensionsmyndigheten, som i sin tur hänvisar till bostadstillägg (och i vissa fall till äldreförsörjningsstöd). Personer i Sverige som har passerat 67 års ålder saknar därmed ofta möjlighet till ett tillfälligt ekonomiskt stöd vid oväntade omständigheter, exempelvis en kraftigt höjd uppvärmningskostnad eller större utgifter för glasögon eller något annat väsentligt. Ett sådant tillfälligt ekonomiskt stöd till pensionärer behöver både utredas och övervägas och skulle kunna administreras av landets kommuner.

Maria Larsson
Förbundsordförande
SPF Seniorerna